ព្រះវិន័យសូត្រថ្នាក់ទី១

និងបរមត្ថធម៌៤

សម្រាប់

សាលាពុទ្ធិកបឋមសិក្សាវត្តស្លាកែត

រៀបចំដោយ

-ចន្ទប្បញ្ញោភិក្ខុ អ៊ឹម នារុណ

ពិនិត្យនិងផ្ទៀងផ្ទាត់ដោយ

-ជោតិធម្មភិក្ខុ ឆ្លន់ ឆ្លី

-វិញ្ញូសមណៈវត្តស្លាកែត

ផ្សាយចេញពីវត្តសុវណ្ណចារមីស្រីជីតារាម ហៅវត្តស្លាកែត

ព.ស.២៥៥៩

ព្រះវិន័យសូត្រ និងបរមត្ថធម៌

សម្រាប់

សាលាពុទ្ធិកបឋមសិក្សាវត្តស្លាកែត

ថ្នាក់ទី ១

រៀបចំដោយ

-ចន្ទប្បញ្ញោភិក្ខុ **អ៊ឹម ភារុណ**

ពិនិត្យនិងផ្ទៀងផ្ទាត់ដោយ

-ជោតិធម្មោភិក្ខុ **ភ្លួន ភ្លី**

-វិញ្ញូសមណៈវត្តស្លាកែត

ផ្សាយចេញពីវត្តសុវណ្ណចារមីស្រីជីតារាម ហៅវត្តស្លាកែត

បោះពុម្ពលើកទី២

ថ្ងៃ១៥កើត ខែវិសាខ

អារម្ភកថា

ព្រះវិន័យគឺជាច្បាប់សម្រាប់អប់រំទូន្មាននូវកាយនិងវាចាគឺរបៀបរបបនៃការប្រព្រឹត្តរបស់សមណៈ ។ ដូច្នេះហើយសមណៈដែលចូលមកបួសត្រូវតែសិក្សាលើព្រះវិន័យនេះ ដើម្បីឲ្យបានដឹងថាអំពើណាដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ហាមប្រាមមិនឲ្យប្រព្រឹត្ត អំពើណាដែលព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាត ។ សៀវភៅដែលព្រះករុណាគុណម្ចាស់ កំពុងតែកាន់ក្នុងដៃនេះគឺកើតឡើងដោយការខិតខំប្រឹងប្រែងរៀបចំជាយូរមកហើយ ដោយហេតុតែការជ្រះថ្លាក្នុងព្រះធម៌ និងវិន័យព្រះសុគតបរមសាស្តានៃយើងផង ហើយនឹងមួយចំណែកទៀត ខ្ញុំព្រះករុណាជាក្រុមការងារសិក្សាក្នុងសាលាពុទ្ធិកបឋមសិក្សាវត្តស្លាកែតផងនោះ ទើបខ្ញុំព្រះករុណាចាត់ចែងរៀបចំធ្វើសៀវភៅនេះឲ្យសមស្របទៅនឹងកម្មវិធីសិក្សារបស់សាលា ។

សៀវភៅវនេះធ្វើឡើងក្នុងគោលបំណង សម្រាប់សមណសិស្សថ្នាក់ឆ្នាំទី ១ជាសំខាន់ ដើម្បីបានជាគោលសម្រាប់ទន្ទេញស្វាធ្យាយ និងការចេះចាំនូវព្រះធម៌ព្រះវិន័យរបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ដែលផ្តោតទៅលើវិន័យរបស់ សាមណេរ ដោយប្រមូលរៀបចំបន្ថែមនូវគោលព្រះវិន័យមួយចំណែកធំ និងមានបន្ថែមគោលរបស់បរមត្ថធម៌ ៤ រួមបញ្ចូលជាមួយនឹងសៀវភៅព្រះសូត្រថ្នាក់ទី១ដែលបានរៀបរៀងដោយលោកគ្រូ **ចន្ទធម្មោ សេន សែត** និង លោកគ្រូ **ជោតិធម្មោ ត្លន់ ត្លី** ។

ជាចុងក្រោយ ខ្ញុំព្រះករុណាក៏សូមខន្តីអធ្យាស្រ័យរាល់កំហុសឆ្គងទាំងអស់ដែលកើតមានឡើងទោះបីដោយចេតនាក្តី អចេតនាក្តី សូមវិញ្ញូជនទាំងឡាយ មេត្តាជួយកែតម្រូវចំពោះកំហុសឆ្គងទាំងនោះដោយអនុគ្រោះផងចុះ ហើយខ្ញុំព្រះករុណាសូមលើកនូវមហាកុសលផលបុណ្យដោយអំណាចនៃការខិតខំប្រឹងប្រែងធ្វើសៀវភៅនេះ ប្រគេនចំពោះព្រះ_ករុណាគុណម្ចាស់គ្រប់ៗអង្គ និងជូនចំពោះអ្នកដ៏មានគុណទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំព្រះករុណា មានមាតាបិតា គ្រូឧបជ្ឈាយាចារ្យ ព្រមទាំងឧទ្ទិសចំពោះពពួកញាតិទាំងអស់ ដែលបានចែកឋានទៅហើយនោះ ដើម្បីបានជាបច្ច័យរស់នៅជាសុខ និងបានជាឧបនិស្ស័យបានសម្រេចព្រះនិព្វានកុំបីក្លាយជាបការៈដ៏ទៃឡើយ ។

សូមអនុមោទនា !!!

វត្តស្លាកែត,ថ្ងៃ១៥កើត ខែ ជេស្ឋ ព.ស.២៥៥៨

ខ្ញុំព្រះករុណា អាត្មាភាព

ភិក្ខុចន្ទប្បញ្ញោ អ៊ឹប ការុណា

អ្នកមានឧបការៈគុណក្នុងការចេរធម្មទាន

- លោកគ្រូអគ្គប្បញ្ញោ កែវ និស្ស័យ ចៅអធិការវត្តស្លាកែត
- លោកគ្រូបិណ្ឌិតចារិតោ ពៅ មុនី គ្រូសូត្រឆ្វេងវត្តស្លាកែត
- ម្ចាស់គ្រូជោតិធម្មោ ភ្លន់ ភ្លី (ចៅអធិការវត្តព្រះពុទ្ធអណ្តែត)
- ម្ចាស់គ្រូសីលរក្ខិតោ ចិន ស៊ីយ៉ាំង (គ្រូសូត្រឆ្វេងវត្តព្រះពុទ្ធអណ្តែត)
- សាមណេរធម្មសារោ អ៊ឹប សៅរិន អនុប្រធានក្រុមវិន័យវត្តស្លាកែត
- សាមណេរមេត្តាបាលោ យ៉ិន ផាយីន សមណសិស្សពុទ្ធិកវិទ្យាល័យ អ៊ឹង ធួង
- សាមណេរអគ្គធីរោ ប៉ៅ វិសាល សមណសិស្សពុទ្ធិកវិទ្យាល័យ អ៊ឹង ធួង
- សាមណេរអគ្គទីបោ ភាន សំណាង សមណសិស្សវត្តស្លាកែត
- សាមណេរអគ្គវីរិយោ យ៉ុង វណ្ណៈ សមណសិស្សវត្តស្លាកែត
- សាមណេរជោតិបាលោ ឃឿត ឆៃយ៉ា សមណសិស្សវត្តស្លាកែត
- សាមណេរចិត្តបាលោ ស៊ាក់ ស៊ីន សមណសិស្សវត្តស្លាកែត
- វិញ្ញូសមណៈវត្តស្លាកែត

មាតិការ

ឈ្មោះអត្ថបទ ទំព័រ

សាមណេរវិន័យ ១
សិក្ខាបទ ១០ .... ១
ទណ្ឌកម្ម ១០ .... ៣
នាសនង្គៈ១០ .... ៤
អង្គនៃសិក្ខាបទ១០ .... ៥
បាណាតិបាតៈ មានអង្គ៥ .... ៥
អទិន្នាទានៈ មានអង្គ៥ .... ៥
អព្រហ្មចរិយៈ មានអង្គ៤ .... ៥
មុសាវាទៈ មានអង្គ៤ .... ៦
សុរាមេរយៈ មានអង្គ៤ .... ៦
វិកាលភោជនៈ មានអង្គ៣ .... ៦
នច្ចគីតៈ មានអង្គ៣ .... ៦
មាលា មានអង្គ៣ .... ៧
ឧច្ចាសយនៈ មានអង្គ៣ .... ៧
ជាតរូបៈ មានអង្គ៣ .... ៧
សេខិយវត្ត ៧៥ .... ៨
ពាក្យថា វិន័យ ១៩
ប្រយោជន៏វិន័យ ១០ យ៉ាង ១៩
អានិសង្សអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ ៥ យ៉ាង ២០

អ្នកបួស ៦យ៉ាង ២០
បរិភោគ៤យ៉ាង..២១
បាបធម៌ ៥យ៉ាង..២១
អនេសនៈ ២១ ....២១
អកប្បិយមំសៈ សាច់មិនគួរឆាន់ ១០យ៉ាង......................................២៣
បច្ចវេក្ខណាវិធី : វិធីពិចារណា ៤យ៉ាង ២៣
អវន្ទិយបុគ្គល...២៤
វន្ទិយបុគ្គល...២៥
កាលិក ៤យ៉ាង ២៦
ភេសជ្ជៈ ៥យ៉ាង..២៦
ស្រូវ ៧ប្រការ ២៦
មហាផល ៩ យ៉ាង ២៧
អង្គរបស់សាមណេរ ៣យ៉ាង...២៧
ចតុប្បារិសុទ្ធិសីល ៤ យ៉ាង ២៧
លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យព្រះវិន័យ ១៧ប្រការ..២៨
អាបត្តាបជ្ជនាការ..២៩
បរមត្ថធម៌ ៤ គឺ ៣០
ចេតសិកបរមត្ថ...៣៩
រូបបរមត្ថ..៤១
និព្វានបរមត្ថ ៤៥
រាយនាមអ្នកមានសទ្ធាចូលរួមធម្មទាន ៤៦

សាមណេរវិន័យ

កុលបុត្រដែលនឹងបួសជាសាមណេរ គប្បីសិក្សាវិន័យឲ្យចេះដឹងជាមុនសិន ។ ឯវិន័យដែលសាមណេរ ត្រូវសិក្សាខាងដើមនោះមាន ៣០ គឺសិក្ខាបទ ១០ ទណ្ឌកម្ម ១០ នាសនង្គៈ ១០ រួមត្រូវជា ៣០គត់ ។

សិក្ខាបទ ១០

១. បាណាតិបាតា វេរមណី ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាធ្វើ សត្វមានជីវិតឲ្យធ្លាក់ចុះកន្លង គឺសម្លាប់សត្វ ។

២. អទិន្នាទានា វេរមណី ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាកាន់យកនូវវត្ថុដែលគេមិនបានឲ្យដោយកាយ ឬដោយវាចា ។

៣. អព្រហ្មចរិយា វេរមណី ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាប្រព្រឹត្តនូវធម៌មិនប្រសើរ គឺសេពនូវមេថុនធម្ម ។

៤. មុសាវាទា វេរមណី ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាពោលនូវពាក្យកុហក ។

៥. សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា វេរមណី ចេតនាជាហេតុវៀរចាកហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ គឺផឹកនូវទឹកស្រវឹង គឺសុរា និងមេរ័យ ។

៦. វិកាលភោជនា វេរមណី ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាបរិភោគនូវភោជនាហារក្នុងកាលខុស ។

៧. នច្ចគីតវាទិតវិសូកទស្សនា វេរមណី ចេតនាជាហេតុវៀរចាក កិរិយារាំច្រៀងប្រគំ និងមើលនូវល្បែងដែលជាសត្រូវដល់កុសលធម៌ ។

៨. មាលាគន្ធវិលេបនធារណមណ្ឌនវិភូសនដ្ឋានា វេរមណី ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាទ្រទ្រង់ប្រដាប់និងការតាក់តែងស្អិតស្អាងរាងកាយដោយផ្កាកម្រង និងគ្រឿងក្រអូប និងគ្រឿងលាបផ្សេងៗ ។

៩. ឧច្ចាសយនមហាសយនា វេរមណី ចេតនាជាហេតុវៀរចាក ទីសេនាសនៈដ៏ខ្ពស់ហួសប្រមាណ និងទីសេនាសនៈដ៏ប្រសើរ ។

១០. ជាតរូបរជតប្បដិគ្គហណា វេរមណី ចេតនាជាហេតុវៀរចាក កិរិយាទទួលកាន់យកនូវមាសនិងប្រាក់ដោយខ្លួនឯង ឬប្រើអ្នកដទៃឲ្យទទួលកាន់យក ឬត្រេកអរចំពោះមាស និងប្រាក់នោះ ។

ទណ្ឌកម្ម ១០

១. វិកាលភោជី ហោតិ សាមណេរបរិភោគនូវភោជនាហារក្នុងកាលខុស ។

២. នច្ចគីតវាទិតវិសូកទស្សនោ ហោតិ សាមណេររាំ ច្រៀង ប្រគំ និងមើលល្បែងដែលជាសត្រូវដល់កុសលធម៌ ។

៣. មាលាគន្ធវិលេបនធារណមណ្ឌនវិភូសនដ្ឋានោ ហោតិ សាមណេរទ្រទ្រង់ប្រដាប់ និងតាក់តែងទ្រទ្រង់រាងកាយ ដោយផ្កាកម្រងនិងគ្រឿងក្រអូប និងគ្រឿងលាបផ្សេងៗ ។

៤. ឧច្ចាសយនមហាសយនា ហោតិ សាមណេរដេក ឬអង្គុយលើទីសេនាសនៈដ៏ខ្ពស់ហួសប្រមាណ និងទីសេនាសនៈដ៏ប្រសើរ ។

៥. ជាតរូបរជតប្បដិគ្គហណោ ហោតិ សាមណេរទទួលកាន់ យកនូវមាស និងប្រាក់ដោយខ្លួនឯង ឬប្រើអ្នកដទៃឲ្យទទួលកាន់យក ឬត្រេកអរចំពោះមាស និងប្រាក់នោះ ។

៦. ភិក្ខូនំ អលាភាយ បរិសក្កតិ សាមណេរព្យាយាម ដើម្បីនឹងឲ្យសាបសូន្យលាភរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។

៧. ភិក្ខូនំ អនត្ថាយ បរិសក្កតិ សាមណេរព្យាយាម ដើម្បីមិនឲ្យជាប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។

៨.ភិក្ខូនំ អនាវាសាយ បរិសក្កតិ សាមណេរព្យាយាម ដើម្បីនឹងមិនឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយបាននូវទីលំនៅ ។

៩.ភិក្ខូ អក្កោសតិ បរិភាសតិ សាមណេរជេរប្រទេចនូវភិក្ខុទាំងឡាយ ។

១០.ភិក្ខូ ភិក្ខូហិ ភេទេតិ សាមណេរញុំាងភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យបែកចាកភិក្ខុទាំងឡាយ ។

នាសនង្គ:១០

១. បាណាតិបាតី ហោតិ សាមណេរធ្វើសត្វមានជីវិតឲ្យធ្លាក់ចុះកន្លង គឺសម្លាប់សត្វ ។

២. អទិន្នាទាយី ហោតិ សាមណេរកាន់យកនូវវត្ថុដែលគេមិនបានឲ្យដោយកាយ ឬដោយវាចា ។

៣. អព្រហ្មចារី ហោតិ សាមណេរប្រព្រឹត្តនូវធម៌មិនប្រសើរ គឺសេពនូវមេថុនធម្ម ។

៤. មុសាវាទី ហោតិ សាមណេរពោលនូវពាក្យកុហក ។

៥. មជ្ជបាយី ហោតិ សាមណេរផឹកនូវទឹកស្រវឹង គឺសុរា និងមេរ័យ ។

៦.ពុទ្ធស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ សាមណេរពោលតិះដៀលនូវព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។

៧.ធម្មស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ សាមណេរពោលតិះដៀលនូវព្រះធម៌។

៨.សង្ឃស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ សាមណេរពោលតិះដៀលនូវព្រះសង្ឃ ។

៩.មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ សាមណេរមានទិដ្ឋិខុស ។

១០. ភិក្ខុនីទូសកោ ហោតិ សាមណេរប្រទូស្តនឹងនាងភិក្ខុនី ។

អង្គនៃសិក្ខាបទ១០

បាណាតិបាតៈ មានអង្គ៥

១.បាណោ សត្វមានជីវិត

២.បាណសញ្ញិតា សេចក្តីដឹងថា សត្វមានជីវិត

៣.វធកចិត្តំ គិតនឹងសម្លាប់

៤.ឧបក្កមោ ព្យាយាមនឹងសម្លាប់

៥.តេន មរណំ សត្វស្លាប់ដោយព្យាយាមនោះ ។

អទិន្នាទានៈ មានអង្គ៥

១.បរបរិគ្គហិតំ ទ្រព្យដែលម្ចាស់គេហួងហែងថែរក្សា

២.បរបរិគ្គហិតសញ្ញិតា សេចក្តីដឹងថា ទ្រព្យមានម្ចាស់គេហួងហែងរក្សា

៣.ថេយ្យចិត្តំ គិតនឹងលួច

៤.ឧបក្កមោ ព្យាយាមនឹងលួច

៥.តេន ហរណំ លួចបានមកដោយព្យាយាមនោះ ។

អព្រហ្មចរិយៈ មានអង្គ៤

១.តេនទនវត្ថុ វត្ថុជាទីទម្លាយនូវសីលគឺក្នុងទ្វារទាំង៣០ ទ្វារណាមួយ

២.សេវនចិត្តំ គិតនឹងសេព

៣.តជ្ជោវាយាមោ ព្យាយាមនឹងសេពនូវមេថុនធម្មនោះ

៤.មគ្គេន មគ្គប្បដិបាទនំ ញ៉ាំងមគ្គនិងមគ្គឲ្យដល់គ្នា

មុសាវាទៈ មានអង្គ៤

១.អតថំវត្ថុ វត្ថុមិនពិត

២.វិសំវាទនចិត្តំ គិតនឹងពោលឲ្យខុស

៣.តជ្ជោវាយាមោ ព្យាយាមនឹងពោលឲ្យខុសនោះ

៤.បរស្ស តទត្ថវិជាននំ ញ៉ាំងអ្នកដទៃឲ្យដឹងច្បាស់នូវសេចក្ដីនោះ

សុរាមេរយៈ មានអង្គ៤

១.មជ្ជនីយវត្ថុ វត្ថុជាទីតាំងនៃសេចក្ដីស្រវឹងគឺសុរា និងមេរ័យ

២.បាតុកម្យតាចិត្តំ ចិត្តប្រាថ្នាដើម្បីនឹងផឹក

៣.តជ្ជោវាយាមោ ព្យាយាមនឹងផឹកនូវទឹកស្រវឹងនោះ

៤. តស្ស បានំ បានផឹកនូវទឹកស្រវឹងនោះឲ្យកន្លងបំពង់កចូលទៅ

វិកាលភោជនៈ មានអង្គ៣

១.វិកាលោ កាលខុស គឺព្រះអាទិត្យជ្រេទៅហើយដរាបទល់នឹងអរុណរះ

២.យាវកាលិកំ របស់ដែលគួរបរិភោគបានក្នុងកាល គឺតាំងពីអរុណរះឡើងដល់ថ្ងៃត្រង់

៣.អជ្ឈោហរណំ បានលេបចូលទៅក្នុងបំពង់ក

នច្ចគីតៈ មានអង្គ៣

១. នច្ចគីតាទិ ការល្បែងមានរាំ និងច្រៀងជាដើម

២. ទក្ខុកម្យតាចិត្តំ ចិត្តប្រាថ្នាដើម្បីនឹងធ្វើ

៣. សុតទស្សនត្ថាយ គមនំ ទៅដើម្បីនឹងស្ដាប់ ឬមើល ហើយបានស្ដាប់ ឬមើល

មាលា មានអង្គ៣

១.មាលាទិ វត្ថុសម្រាប់ប្រដាប់កាយមានផ្កាកម្រងជាដើម

២.ធារណច្ឆន្ទតា សេចក្តីប្រាថ្នានឹងប្រដាប់តាក់តែង

៣.តស្ស ធារណំ បានប្រដាប់តាក់តែងនូវវត្ថុសម្រាប់ប្រដាប់កាយ មានផ្កាកម្រងជាដើមនោះ

ឧច្ចាសយនៈ មានអង្គ៣

១.ឧច្ចាសយនមហាសយនា ទីដេកទីអង្គុយដ៏ខ្ពស់ ដ៏ប្រសើរហួសប្រមាណ

២.បរិភោគចិត្តំ គិតនឹងដេក ឬអង្គុយ

៣.បរិភោគករណំ បានដេក ឬអង្គុយ

ជាតរូបៈ មានអង្គ៣

១.ជាតរូបរជតំ មាសឬប្រាក់ ជាអកប្បិយភណ្ឌ

២.អត្តុទ្ទិសតា ចំពោះជារបស់ខ្លួន

៣.បដិគ្គណ្ហាទិ បានទទួលកាន់យកដោយខ្លួនឯង ឬប្រើគេឲ្យទទួលកាន់យកទុកដាក់ឲ្យ ឬត្រេកអរចំពោះមាសឬប្រាក់នោះដោយឧបាយឯណានីមួយ។

សេខិយវត្ត ៧៥

ឥមេ ខោ បនាយស្មន្តោ (បញ្ចសត្តតិ) សេខិយា ធម្មា ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆន្តិ ។

បពិត្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ! វត្តដែលគប្បីសិក្សាទាំងឡាយ (ចិតសិបប្រាំ) នេះឯង មកកាន់ឧទ្ទេស(គឺការសម្តែងឡើង) ។

១. បរិមណ្ឌលំ និវាសិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា : : ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងស្លៀកស្បង់ឲ្យជាបរិមណ្ឌល ។

២.បរិមណ្ឌលំ បារុបិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា : ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងដណ្តប់ (គឺគ្រង)ចីពរឲ្យជាបរិមណ្ឌល ។

៣. សុប្បដិច្ឆន្នោ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា : ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងបិទបាំងកាយ (គឺឃ្លុំ) ឲ្យល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

៤. សុប្បដិច្ឆន្នោ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា : ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងបិទបាំងកាយ (គឺឃ្លុំ) ឲ្យល្អអង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

៥. សុសំវុតោ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា : ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងសង្រួមឲ្យល្អ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

៦. សុសំវុតោ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា : ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងសង្រួមឲ្យល្អអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

៧. ឱក្ខិត្តចក្ខុ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា : ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមានភ្នែកសំឡឹងចុះដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

៨. ឱក្ខិត្តចក្ខុ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា : ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមានភ្នែកសំឡឹងចុះ អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

៩. ន ឧក្ខិត្តកាយ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា : ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីថា អាត្មាអញ នឹងមិនសើយចីវរ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

១០. ន ឧក្ខិត្តកាយ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា : ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថាអាត្មាអញ នឹងមិនសើយចីវរ អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

បរិមណ្ឌលវគ្គោ បឋមោ ។ បរិមណ្ឌលវគ្គទី ១ (ចប់)

១១. ន ឧជ្ជគ្ឃិកាយ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា : ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនសើចខ្លាំងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

១២. ន ឧជ្ជគ្ឃិកាយ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា : ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនសើចខ្លាំងអង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

១៣. អប្បសទ្ទោ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា : ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងនិយាយសំឡេងតិច ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

១៤. អប្បសទ្ទោ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា : ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងនិយាយសំឡេងតិច អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

១៥. ន កាយប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា : ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនគ្រលែងកាយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

១៦. ន កាយប្បចាលកំ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា : ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនគ្រលែងកាយអង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

១៧. ន ពាហុប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា : ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនបង់បោយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

១៨. ន ពាហុប្បចាលកំ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា : ភិក្ខុ/សាមណេរគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាអាត្មាអញនឹងមិនឆ្ការដៃអង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

១៩. ន សីសប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា : ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនអង្រួនក្បាល ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

២០. ន សីសប្បចាលកំ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា : ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនអង្រួនក្បាលអង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ឧជ្ជគ្ឃិកវគ្គោ ទុតិយោ ។ ឧជ្ជគ្ឃិកវគ្គទី ២ (ចប់)។

២១. ន ខម្ភកតោ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា : ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនយកដៃស្ទឹមចង្កេះដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

២២. ន ខម្ភកតោ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/ សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថាអាត្មាអញនឹងមិនយកដៃស្ទឹមចង្កេះអង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

២៣. ន ឱគុណ្ឋិតោ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា : ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនទទូរក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។
២៤.ន ឱគុណ្ឋិតោ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនទទូរក្បាលអង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។
២៥. ន ឧក្កុដិកាយ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា : ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនចំអើតជើងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។
២៦.ន បល្លត្ថិកាយ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់នៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ឆព្វីសតិ សារុប្បា : (ចប់) សារុប្ប ២៦ ។

១. សក្កច្ចំ បិណ្ឌបាតំ បដិគ្គហេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា : ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញនឹងទទួល(អាហារ)បិណ្ឌបាតដោយគោរព។
២. បត្តសញ្ញី បិណ្ឌបាតំ បដិគ្គហេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងសម្គាល់តែក្នុងបាត្រ ទទួលបិណ្ឌបាត ។
៣. សមសូបកំ បិណ្ឌបាតំ បដិគ្គហេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងទទួលបិណ្ឌបាត ឲ្យល្មមគ្នានឹងសម្ល ។
៤. សមតិត្តិកំ បិណ្ឌបាតំ បដិគ្គហេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យស្មើត្រឹមកណ្តាប់មាត់បាត្រ។

ខម្ភកវគ្គោ តតិយោ : ខម្ភកវគ្គ ទី ៣ (ចប់) ។

៥. សក្កច្ចំ បិណ្ឌបាតំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងឆាន់បិណ្ឌបាតដោយគោរព ។

៦. បត្តសញ្ញី បិណ្ឌបាតំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសិក្សាថាអាត្មាអញ នឹងសម្គាល់តែក្នុងបាត្រឆាន់បិណ្ឌបាត ។

៧. សបទានំ បិណ្ឌបាតំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា : ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងឆាន់បិណ្ឌបាតវាចឲ្យស្មើ ។

៨. សមសូបកំ បិណ្ឌបាតំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា : ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងឆាន់បិណ្ឌបាតឲ្យល្មមគ្នានឹងសម្ល ។

៩. ន ថូបតោ ឱមទ្ទិត្វា បិណ្ឌបាតំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អត្មាអញ នឹងមិនច្រមត្រង់កំពូលបាយ ហើយឆាន់បិណ្ឌបាត ។

១០. ន សូបំ វា ព្យញ្ជនំ វា ឱទនេន បដិច្ឆាទេស្សាមិ ភិយ្យោ កម្យតំ ឧបាទាយាតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនកកាយបាយលុបសម្ល ឬម្ហូប ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីល្មោភច្រើន ។

១១. ន សូបំ វា ឱទនំ វា អគិលានោ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ ឥតមានជំងឺនឹងមិនសូមសម្ល ឬបាយ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនឯងហើយឆាន់ ។

១២. ន ឧជ្ឈានសញ្ញី បរេសំ បត្តំ ឱលោកេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនប្រុងលើកទោសហើយ សម្លឹងមើលបាត្រពួកភិក្ខុ/សាមណេរដទៃ ។

១៣. នាតិមហន្តំ កពឡំ ករិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនធ្វើពំនូតបាយឲ្យធំពេក ។

១៤. បរិមណ្ឌលំ អាលោបំ ករិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អាត្មាអញនឹងធ្វើពំនូតបាយឲ្យជាបរិមណ្ឌលគឺឲ្យមូល។

សក្កច្ចវគ្គោ ចតុត្ថោ: សក្កច្ចវគ្គទី៤ (ចប់) ។

១៥. ន អនាហដេ កពឡេ មុខទ្វារំ វិវរិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អាត្មាអញ កាលពំនូតបាយមិនទាន់មកដល់នឹងមិនបើកទ្វារមាត់ចាំ ។

១៦. ន ភុញ្ជមានោ សព្វំ ហត្ថំ មុខេ បក្ខិបិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អាត្មាអញ កាលឆាន់នឹងមិនញាត់ម្រាមដៃទាំងអស់ចូលទៅក្នុងមាត់ ។

១៧. ន សកពឡេន មុខេន ព្យាហរិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិននិយាយទាំងពំនូតបាយនៅក្នុងមាត់ ។

១៨. ន បិណ្ឌុក្ខេបកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់បោះដុំបាយទៅក្នុងមាត់ ។

១៩. ន កពឡាវច្ឆេទកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់កាត់ពំនូតបាយ ។

២០. ន អវគណ្ឌការកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់បៀមពំនូតបាយក្នុងថ្ពាល់ ។

២១. ន ហត្ថនិទ្ធូនកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់រលាស់ដៃ ។

២២. ន សិត្ថាវការកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់ធ្វើគ្រាប់បាយឲ្យជ្រុះរោយរាយ ។

២៣. ន ជិវ្ហានិច្ឆារកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់លៀនអណ្ដាត ។

២៤. ន ចបុចបុការកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់ធ្វើសូរឲ្យឮផ្លប់ៗ ។

កពឡវគ្គោ បញ្ចមោ: កពឡវគ្គទី ៥ (ចប់) ។

២៥. ន សុរុសុរុការកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់ ធ្វើសូរឲ្យឮគ្រូកៗ ។

២៦. ន ហត្ថនិល្លេហកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់លិទ្ធដៃ ។

២៧. ន បត្តនិល្លេហកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/ សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់លិទ្ធបាត្រ ។

២៨. ន ឱដ្ឋនិល្លេហកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់លិទ្ធបបូរមាត់ ។

២៩. ន សាមិសេន ហត្ថេន បានីយថាលកំ បដិគ្គហេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អាត្មាអញ មានដៃប្រឡាក់ដោយអាមិសនឹងមិនទទួលភាជនៈទឹកសម្រាប់ឆាន់ ។

៣០. ន សសិត្ថកំ បត្តធោវនំ អន្តរឃរេ ឆឌ្ឌេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនចាក់ទឹកលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

សមត្តឹស ភោជនប្បដិសំយុត្តា: (ចប់) ភោជនប្បដិសំយុត្ត ៣០ គត់ ។

១. ន ឆត្តបាណិស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនសម្តែងធម៌ដល់មនុស្ស គ្មានជំងឺ មានឆ័ត្រក្នុងដៃ ។

២. ន ទណ្ឌបាណិស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនសម្តែងធម៌ដល់មនុស្ស គ្មានជំងឺ មានដំបងក្នុងដៃ ។

៣. ន សត្ថបាណិស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនសម្តែងធម៌ដល់ មនុស្ស គ្មានជំងឺ មានគ្រឿងសាស្ត្រាក្នុងដៃ ។

៤. ន អាវុធបាណិស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនសម្តែងធម៌ដល់ មនុស្ស គ្មានជំងឺ មានគ្រឿងអាវុធក្នុងដៃ ។

សរុសរុវគ្គោ ឆដ្ឋោ: សរុសរុវគ្គទី ៦ (ចប់) ។

៥. ន បាទុការូឡ្ហស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនសម្តែងធម៌ដល់ មនុស្ស គ្មានជំងឺ ពាក់ទ្រនាប់ជើង ។

៦. ន ឧបាហនារូឡ្ហស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនសម្តែងធម៌ដល់ មនុស្ស គ្មានជំងឺ ពាក់ស្បែកជើង ។

៧. ន យានគតស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនសម្តែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺនៅលើយាន ។

៨. ន សយនគតស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនសម្តែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ នៅលើដំណេក ។

៩. ន បល្លត្ថិកាយ និសិន្នស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនសម្តែងធម៌ដល់ មនុស្សគ្មានជំងឺ អង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ ។

១០. ន វេឋិតសីសស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនសម្តែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ ជួតក្បាល ។

១១. ន ឱគុណ្ឋិតសីសស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនសម្តែងធម៌ដល់ មនុស្សគ្មានជំងឺទទូរក្បាល ។

១២. ន ឆមាយំ និសីទិត្វា អាសនេ និសិន្នស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនអង្គុយផ្ទាល់លើផែនដី សម្តែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺអង្គុយលើអាសនៈ ។

១៣. ន នីចេ អាសនេ និសីទិត្វា ឧច្ចេ អាសនេ និសិន្នស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនអង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយសម្តែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ ។

១៤. ន ឋិតោ និសិន្នស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនឈរសម្តែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ ដែលអង្គុយ ។

១៥. ន បច្ឆតោ គច្ឆន្តោ បុរតោ គច្ឆន្តស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសិស្សាមីតិ សិក្ខាករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនដើរខាងក្រោយ ហើយសម្តែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺដើរខាងមុខ ។

១៦. ន ឧប្បថេន គច្ឆន្តោ បថេន គច្ឆន្តស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនដើរក្រៅផ្លូវ ហើយសម្តែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺដើរតាមផ្លូវ ។

សោឡស ធម្មទេសនាបដិសំយុត្តា: (ចប់) ធម្មទេសនាបដិសំយុត្ត១៦ ។

១. ន ឋិតោ អគិលានោ ឧច្ចារំ វា បស្សាវំ វា ករិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញគ្មានជំងឺ នឹងមិនឈរ បន្ទោបង់ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈ ។

២. ន ហរិតេ អគិលានោ ឧច្ចារំ វា បស្សាវំ វា ខេឡំ វា ករិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញគ្មានជំងឺ នឹងមិនបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈ ឬក៏ស្តោះទឹកមាត់លើស្មៅស្រស់ ឬឈើស្រស់ ។

៣. ន ឧទកេ អគិលានោ ឧច្ចារំ វា បស្សាវំ វា ខេឡំ វា ករិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា: ភិក្ខុ/សាមណេរ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អាត្មាអញគ្មានជំងឺ នឹងមិនបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈ ឬក៏ស្តោះទឹកមាត់ដាក់លើទឹក ។

តយោ បកិណ្ណកា និដ្ឋិតា: ចប់បកិណ្ណកៈ ៣ ។

បាទុកាវគ្គោ សត្តមោ: បាទុកាវគ្គទី ៧ (ចប់) ។

ឧទ្ទិដ្ឋា ខោ អាយស្មន្តោ (បញ្ចសត្តតិ) សេខិយា ធម្មា: បពិត្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ វត្តដែលគប្បីសិក្សាទាំងឡាយ (ចិតសិបប្រាំ) ខ្ញុំព្រះករុណាបានសម្តែងរួចហើយ ។

តត្ថាយស្មន្តេ បុច្ឆាមិ , កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ? ខ្ញុំព្រះករុណាសូមសួរលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ក្នុងសេខិយវត្តទាំងនោះ, លោកទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ?

ទុតិយម្បិ បុច្ឆាមិ , កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ? ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរជាគម្រប់ពីរដងទៀត លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ?

តតិយម្បិ បុច្ឆាមិ, កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ? ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរជាគម្រប់បីដងទៀត លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ?

បរិសុទ្ធេត្ថាយស្មន្តោ, តស្មា តុណ្ហី: លោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សុទ្ធតែជាអ្នកបរិសុទ្ធក្នុងសេខិយវត្តទាំងនោះហើយព្រោះហេតុនោះបានជានៅស្ងៀម។

ឯវមេតំ ធារយាមិ: ខ្ញុំព្រះករុណាសូមចាំទុកនូវហេតុនេះ ដោយកិរិយានៅស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

សេខិយា និដ្ឋិតា: ចប់សេខិយវត្ត ។

ពាក្យថា វិន័យ

កាយវាចាយោ វិនេតិ ទមេតីតិ វិនយោ (**សភាវោ**): (សភាវៈ)ឯណាទូន្មាននូវកាយ និងវាចា សភាវៈនោះ ឈ្មោះថា វិន័យ។

ប្រយោជន៍វិន័យ ១០ យ៉ាង

១. សង្ឃសុដ្ឋុតាយ: ដើម្បីសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ

២. សង្ឃផាសុតាយ: ដើម្បីសេចក្តីស្រួលដល់សង្ឃ

៣. ទុម្មង្កូនំ បុគ្គលានំ និគ្គហាយ: ដើម្បីសង្កត់សង្កិននូវបុគ្គលទាំងឡាយដែលទ្រុស្តសីល

៤. បេសលានំ ភិក្ខូនំ ផាសុវិហារាយ: ដើម្បីកិរិយានៅជាសុខដល់ភិក្ខុទាំងឡាយអ្នកមានសីលជាទីស្រលាញ់

៥. ទិដ្ឋធម្មិកានំ អាសវានំ សំវរាយ: ដើម្បីរារាំងនូវអាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបច្ចុប្បន្ន

៦.សម្បរាយិកានំ អាសវានំ បដិឃាតាយ: ដើម្បីហាមឃាត់នូវអាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបរលោក

៧. អប្បសន្នានំ បសាទាយ: ដើម្បីញុំាងជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង

៨.បសន្នានំ ភិយ្យោភាវាយ: ដើម្បីញុំាងជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើង

៩. សទ្ធម្មដ្ឋិតិយា: ដើម្បីឲ្យព្រះសទ្ធម្មតម្កល់នៅមាំ

១០. វិនយានុគ្គហាយ: ដើម្បីអនុគ្រោះដល់ព្រះវិន័យ ។

អានិសង្សអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ ៥ យ៉ាង

១. អត្តនោ សីលក្ខន្ធោ សុគុត្តោ ហោតិ សុរក្ខិតោ: វិន័យធរភិក្ខុមានសីលក្ខន្ធរបស់ខ្លួន គ្រប់គ្រងល្អហើយ រក្សាត្រឹមត្រូវហើយ គឺថាមិនត្រូវអាបត្តិតូចធំ ។

២. កុក្កុច្ចប្បកតានំ បដិសរណំ ហោតិ : វិន័យធរភិក្ខុនឹងបានជាទីពឹងរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានសេចក្តីសង្ស័យ ។

៣. វិសារទោ សង្ឃមជ្ឈេ វោហរតិ : វិន័យធរភិក្ខុនឹងជាអ្នកក្លៀវក្លាក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ។

៤. បច្ចត្ថិកេ សហធម្មេន សុនិគ្គហិតំ និគ្គណ្ហាតិ : វិន័យធរភិក្ខុជាអ្នកសង្កត់សង្កិននូវបុគ្គលទាំងឡាយដែលជាសត្រូវនឹងព្រះសាសនាដោយសហធម៌ គឺពាក្យប្រកបដោយហេតុបាន ។

៥. សទ្ធម្មដ្ឋិតិយា បដិបន្នោ ហោតិ : វិន័យធរភិក្ខុជាអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីឲ្យ ព្រះសទ្ធម្មតម្កល់នៅមាំ ។

អ្នកបួស ៦យ៉ាង

១. ឧបកីឡិកា: បួសពេញចិត្តនឹងការលេង

២. ឧបទុស្សិកា: បួសទ្រុស្តសីល ទ្រុស្តសាសនា

៣. ឧបមុយ្ហិកា: បួសល្ងង់ខ្លៅ

៤. ឧបជីវិកា: បួសគ្រាន់តែចិញ្ចឹមជីវិត

៥. ឧបចិណ្ណិកា: បួសសន្សំទ្រព្យ

៦. ឧបនិស្សរណា: បួសដើម្បីរលាស់ខ្លួនចេញចាកភព ។

បរិភោគ៤យ៉ាង

១. ថេយ្យបរិភោគៈ បរិភោគដោយការលួច

២. ឥណបរិភោគៈ បរិភោគដោយបំណុល

៣. ទាយជ្ជបរិភោគៈ បរិភោគនូវមត៌កដែលត្រូវទទួលបាន

៤. សាមិបរិភោគៈ បរិភោគរបស់ជនជាម្ចាស់ ។

បាបធម៌ ៥យ៉ាង

១. កុហនាៈ ការកុហកដោយឫកពារ

២. លបនាៈ ការនិយាយរាក់ទាក់ដោយវាចា

៣. នេមិត្តិកតាៈ ការធ្វើនិមិត្ត គឺប្រើឧបាយកលដោយកាយខ្លះ ដោយវាចាខ្លះ

៤. និប្បេសិកតាៈ ការពោលគម្រាម ឬសង្កត់ គឺប្រើសម្ដីជាខ្នោសកោសការយកលាភ

៥. លាភេន លាភំ និជិគីសនតាៈ ការរកលាភដោយលាភ គឺយកលាភទៅទាក់លាភ

អនេសនៈ ២១

១. វេឡុទានំ : ការឲ្យឫស្សី

២. បត្តទានំ : ការឲ្យស្លឹកឈើ

៣. បុប្ផទានំ : ការឲ្យផ្កាឈើ

៤. ផលទានំ : ការឲ្យផ្លែឈើ

៥. ទន្តកដ្ឋទានំ : ការឲ្យឈើស្ទន់

៦. មុខោទកទានំ : ការឲ្យទឹកលុបមុខ

៧. សិនានទានំ : ការឲ្យវត្ថុសម្រាប់ងូត សម្រាប់កក់

៨.ចុណ្ណទានំ : ការឲ្យគ្រឿងលម្អិតសម្រាប់លាប

៩. មត្តិកទានំ : ការឲ្យដីស្អិត

១០.ចាដុកម្យតា : ការប្រព្រឹត្តបន្ទាបកាយវាចា

១១. មុគ្គសូបតា : ការពោលពិតខ្លះ មិនពិតខ្លះ ដូចសម្លសណ្ដែកបាយ

១២. បរិភដ្យតា : ការផ្គាប់ផ្គុនត្រកូល

១៣. ជង្ឃបេសនិកំ : ការបម្រើត្រកូលដោយកម្លាំងស្មង

១៤. វេជ្ជកម្មំ : ការធ្វើពេទ្យមើលជំងឺ

១៥. ទូតកម្មំ : ការធ្វើទូត

១៦. បហិណគមនំ : ការទទួលបម្រើត្រកូលឲ្យគេប្រើទៅមក

១៧. បិណ្ឌប្បដិបណ្ឌកំ : ការឲ្យអាហារបិណ្ឌបាតដល់ត្រកូល ហើយស្វែងរកបរិភោគដោយខ្លួនឯងជាខាងក្រោយ

១៨. ទានូបទានំ : ការឲ្យទៅវិញទៅមក

១៩. វត្ថុវិជ្ជា : ការរៀនវិជ្ជាធ្វើគ្រូមើលទីដីជ័យភូមិ

២០. នក្ខត្តវិជ្ជា : ការរៀនវិជ្ជាធ្វើគ្រូមើលនក្ខត្តឫក្ស

២១. អង្គវិជ្ជា : ការរៀនវិជ្ជាធ្វើគ្រូទាយលក្ខណៈរូបរាងកាយ ។

អកប្បិយមំសៈ សាច់មិនគួរឆាន់ ១០យ៉ាង

១. **មនុស្សមំសៈ** សាច់មនុស្ស

២. **ហត្ថិមំសៈ** សាច់ដំរី

៣. **អស្សមំសៈ** សាច់សេះ

៤. **សុនខមំសៈ** សាច់ឆ្កែស្រុក

៥. **តរច្ឆមំសៈ** សាច់ខ្លារខិន

៦. **អហិមំសៈ** សាច់ពស់

៧. **សីហមំសៈ** សាច់សីហៈ

៨. **ព្យគ្ឃមំសៈ**សាច់ខ្លាធំ

៩. **ទីបិមំសៈ** សាច់ខ្លាដំបង

១០. **អច្ឆមំសៈ** សាច់ខ្លាឃ្មុំ ។

បច្ចវេក្ខណកាល : កាលនៃការពិចារណា ៣យ៉ាង

១. **បដិលាភកាល** : កាលកំពុងបាន កំពុងទទួល

២. **បរិភោគកាល** : កាលកំពុងប្រើប្រាស់ កំពុងឆាន់

៣. **អតីតកាល** : កាលដែលបានបរិភោគប្រើប្រាស់រួចហើយ ។

បច្ចវេក្ខណវិធី : វិធីពិចារណា ៤យ៉ាង

១. **ធាតុប្បច្ចវេក្ខណា:** ពិចារណាឲ្យឃើញថា គ្រាន់តែជាធាតុ

២. **បដិកូលប្បច្ចវេក្ខណា:** ពិចារណាឲ្យឃើញថា ជាគ្រឿងបដិកូល

៣. **តំខណិកប្បច្ចវេក្ខណា:** ពិចារណាក្នុងខណៈកំពុងបរិភោគ កំពុងប្រើប្រាស់

៤. **អតីតប្បច្ចវេក្ខណា:**ពិចារណាក្នុងពេលដែលបានបរិភោគប្រើប្រាស់រួចហើយ ។

អវន្ទិយបុគ្គល

បុគ្គលដែលមិនគួរសំពះថ្វាយបង្គំមាន ២៥ប្រភេទ

១. អន្តរឃរំ បវិដ្ឋោ : ភិក្ខុកំពុងចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះ

២. រច្ឆគតោ : ភិក្ខុកំពុងដើរតាមច្រកល្ហក

៣. ឱតមសិកោ : ភិក្ខុកំពុងនៅក្នុងទីងងឹត

៤. អសមន្នាហរន្តោ : ភិក្ខុកំពុងខ្វល់ខ្វាយក្នុងកិច្ចការអ្វីមួយ

៥. សុត្តោ : ភិក្ខុកំពុងសិងលក់

៦. យាគុបានេ : ភិក្ខុកំពុងឆាន់បបរ

៧. ខាទន្តោ : ភិក្ខុកំពុងឆាន់ខាទនីយ

៨. ភុញ្ជន្តោ : ភិក្ខុកំពុងឆាន់ភោជនីយ

៩.ភត្តគ្គេ : ភិក្ខុកំពុងនៅក្នុងរោងភត្ត

១០. ឯកាវត្តោ : ភិក្ខុជាសត្រូវនឹងគ្នា

១១. អញ្ញវិហិតោ : ភិក្ខុកំពុងភាំងគំនិតគិតអ្វីមួយ

១២. ឧច្ចារំ ករោន្តោ : ភិក្ខុកំពុងបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ

១៣. បស្សាវំ ករោន្តោ : ភិក្ខុកំពុងបន្ទោបង់បស្សាវៈ

១៤. នគ្គោ : ភិក្ខុអាក្រាត

១៥. ឧក្ខិត្តកោ : ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត

១៦. បច្ឆា ឧបសម្បន្នោ : ភិក្ខុបានឧបសម្បទាក្រោយ

១៧. អនុបសម្បន្នោ : អនុបសម្បន្ន

១៨. នានាសំវាសកោ វុឌ្ឍតរោ អធម្មវាទី : ភិក្ខុនានាសំវាសកៈជាអធម្មវាទី ទោះបីចាស់វស្សាជាងក៏ដោយ

១៩. មាតុគាមោ : មាតុគ្រាម

២០. បណ្ឌកោ : បណ្ឌកៈ (ខ្ទើយ)

២១. បរិវាសិកោ : ភិក្ខុកំពុងចូលបរិវាស

២២. មូលាយ បដិកស្សនារហោ : ភិក្ខុដែលគួរនឹងទាញកាន់មូលាបត្តិ

២៣. មានត្តារហោ : ភិក្ខុដែលគួរដល់មានត្ត

២៤. មានត្តចារិកោ : ភិក្ខុដែលកំពុងប្រព្រឹត្តមានត្ត

២៥. អព្ភានារហោ : ភិក្ខុដែលគួរដល់អព្ភានកម្ម ។

វន្ទិយបុគ្គល

បុគ្គលដែលគួរសំពះថ្វាយបង្គំមាន ៥ប្រភេទ

១. បុរេ ឧបសម្បន្នោ : ភិក្ខុដែលបានឧសម្បទាមុន

២. នានាសំវាសកោ វុឌ្ឍតរោ ធម្មវាទី : ភិក្ខុនានាសំវាសកៈជាធម្មវាទី ដែលមានវស្សាចាស់ជាង

៣. អាចរិយោ : ភិក្ខុជាអាចារ្យ

៤. ឧបជ្ឈាយោ : ភិក្ខុជាឧបជ្ឈាយ៍

៥. តថាគតោ សម្មាសម្ពុទ្ធោ : ព្រះតថាគតអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ។

កាលិក ៤យ៉ាង

១. យាវកាលិក: វត្ថុទុកឆាន់បានពីព្រឹកដរាបដល់ថ្ងៃត្រង់

២. យាមកាលិក: វត្ថុទុកឆាន់បានមួយយប់មួយថ្ងៃ

៣. សត្តាហកាលិក: វត្ថុទុកឆាន់បាន៧ថ្ងៃ

៤. យាវជីវិក: វត្ថុទុកឆាន់បានដរាបដល់អស់ ។

ភេសជ្ជៈ ៥យ៉ាង

១. សប្បិ: ទឹកដោះថ្លា

២. នវនីតំ: ទឹកដោះខាប់

៣. តេលំ: ប្រេង

៤. មធុ: ទឹកឃ្មុំ

៥. ផាណិតំ: ស្ករអំពៅ ។

ស្រូវ ៧ប្រការ

១. សាលិ: ស្រូវសាលី

២. វីហិ: ស្រូវខ្សាយ

៣. យវោ: ស្រូវដំណើប

៤. គោធុមោ: ស្រងៃ

៥. កង្គុ: ថ្មៅ

៦. វរកោ: ពោត ស្កួយ ឬស្មៅកន្ទុយដំរី

៧. កុទ្រូសកោ: ស្មៅគែលលក ។

មហាផល ៩ យ៉ាង

១. នាឡិកេរផលំ : ផ្លែដូង

២. តាលផលំ : ផ្លែត្នោត

៣. បនសផលំ : ផ្លែខ្នុរ

៤. លពុជផលំ : ផ្លែខ្នុរសម្លូ

៥. តិបុសផលំ : ផ្លែឪឡឹក

៦. បុស្សផលំ : ផ្លែត្រសក់

៧. ឯឡាលុកផលំ : ផ្លែត្រឡាច

៨. កុម្ភណ្ឌផលំ : ផ្លែល្ពៅ

៩. អលាពុផលំ : ផ្លែឃ្លោក

អង្គរបស់សាមណេរ ៣យ៉ាង

១. កេសច្ឆេទនំ: កោរសក់

២. កាសាយ អច្ឆាទនំ: ស្លៀកដណ្ដប់សំពត់កាសាយៈ

៣. សរណាទានំ: ឱ្យត្រៃសរណគមន៍

ចតុប្បារិសុទ្ធិសីល ៤ យ៉ាង

១. បាតិមោក្ខសំវរសីល : សីលគឺការសង្រួមក្នុងបាតិមោក្ខ

២. ឥន្ទ្រិយសំវរសីល : សីលគឺការសង្រួមឥន្ទ្រិយទាំង ៦

៣. អាជីវបារិសុទ្ធិសីល : សីលគឺការចិញ្ចឹមជីវិតឱ្យបរិសុទ្ធ

៤. បច្ចយសន្និស្សិតសីល : សីលគឺការអាស្រ័យនូវបច្ច័យទាំង ៤ ។

លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យព្រះវិន័យ ១៧ប្រការ

១. **និទានំ:** រឿងរ៉ាវជាខាងដើម

២. **បុគ្គលំ:** អ្នកប្រព្រឹត្តកន្លងមុនគេ

៣. **វត្ថុំ:** កំហុសដែលបុគ្គលនោះប្រព្រឹត្តកន្លង

៤. **បញ្ញត្តិ:** សេចក្ដីហាមប្រាម

៥. **អាណត្តិ:** ការធ្វើខ្លួនឯង ឬបង្គាប់អ្នកដទៃ

៦. **អាបត្តិ:** ឈ្មោះនៃទោសផ្សេងៗ

៧. **អនាបត្តិ:** ការមិនត្រូវទោសដល់អ្នកធ្វើ

៨. **វិបត្តិ:** ការវិនាសចាកសីលជាដើម

៩. **អង្គំ:** គ្រឿងប្រកបនាំឲ្យមានទោស

១០. **សមុដ្ឋានំ:** ទីតាំងនាំឲ្យត្រូវអាបត្តិ

១១. **កិរិយា:** ត្រូវព្រោះធ្វើ ឬមិនធ្វើ

១២ **សញ្ញា:** រួចចាកទោសដោយការសម្គាល់ ឬមិនសម្គាល់

១៣. **ចិត្តំ:** មានចិត្ត ឬគ្មានចិត្ត

១៤. **វជ្ជំ:** ទោសតាមផ្លូវលោក ឬផ្លូវបញ្ញត្តិ

១៥. **កម្មំ:** អំពើដែលសម្រេចដោយទ្វារទាំងបី

១៦. **កុសលត្តិកំ**: ជាកុសល អកុសល ឬអព្យាក្រឹត្យ

១៧. **វេទនត្តិកំ**: ជាសុខវេទនា ទុក្ខវេទនា ឬឧបេក្ខាវេទនា ។

អាបត្តាបជ្ជនាការ

អាការៈដែលភិក្ខុនឹងត្រូវអាបត្តិមាន ៦យ៉ាង

១. អលជ្ជិតា: ត្រូវដោយមិនមានខ្មាស់

២. អញ្ញាណតា: ត្រូវដោយមិនស្គាល់អាបត្តិ

៣. កុក្កុច្ចប្បកតត្តា: ត្រូវដោយសង្ស័យហើយចេះតែធ្វើ

៤. អកប្បិយេ កប្បិយសញ្ញិតា: ត្រូវដោយសម្គាល់ថាគួរ ក្នុងរបស់ដែលមិនគួរ

៥. កប្បិយេ អកប្បិយសញ្ញិតា: ត្រូវដោយសម្គាល់ថាមិនគួរ ក្នុងរបស់ដែលគួរ

៦. សតិសម្មោសា: ត្រូវដោយភ្លេចស្មារតី ។

បរមត្ថធម៌ ៤ គឺ

ចិត្ត ៨៩ ឬ ១២១ ដួង ចេតសិក ៥២ ដួង រូប ២៨ និង និព្វាន

- ❖ ចិត្តបរមត្ថ ៨៩ ដួង ឬ ១២១ដួង ចែកតាមភូមិមាន ៤ភូមិ គឺ
- កាមាវចរភូមិ មាន ៥៤ដួង
- រូបាវចរភូមិ មាន ១៥ដួង
- អរូបាវចរភូមិ មាន ១២ដួង
- លោកុត្តរភូមិ មាន ៨ ឬ ៤០ដួង

កាមាវចរភូមិ មាន៥៤ដួង ចែកចេញជា ៣គឺ

១. អកុសលចិត្ត ១២ ដួង

២. អហេតុកចិត្ត ១៨ ដួង

៣. កាមាវចរសោភណចិត្ត ២៤ ដួង

អកុសលចិត្ត ១២ដួង ចែកចេញ ៣ក្រុម គឺ

១. លោភមូលចិត្ត ៨ដួង

២. ទោសមូលចិត្ត ២ដួង

៣. មោហមូលចិត្ត ២ដួង

លោភមូលចិត្ត ៨ដួង គឺ

១.សោមនស្សសហគតំ ទិដ្ឋិគតសម្បយុត្តំ អសង្ខារិកំ ២.សោមនស្សសហគតំ ទិដ្ឋិគតសម្បយុត្តំ សសង្ខារិកំ ៣.សោមនស្សសហគតំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តំ អសង្ខារិកំ ៤. សោមនស្សសហគតំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តំ សសង្ខារិកំ	លោភមូលចិត្តំ

៥. ឧបេក្ខាសហគតំ	ទិដ្ឋិគតសម្បយុត្តំ អសង្ខារិកំ	លោភមូលចិត្តំ
៦. ឧបេក្ខាសហគតំ	ទិដ្ឋិគតសម្បយុត្តំ សសង្ខារិកំ	
៧. ឧបេក្ខាសហគតំ	ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តំ អសង្ខារិកំ	
៨. ឧបេក្ខាសហគតំ	ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តំ សសង្ខារិកំ	

ទោសមូលចិត្ត ២ដួង គឺ

១. ទោមនស្សសហគតំ បដិឃសម្បយុត្តំ អសង្ខារិកំ	ទោសមូលចិត្តំ
២. ទោមនស្សសហគតំ បដិឃសម្បយុត្តំ សសង្ខារិកំ	

មោហមូលចិត្ត ២ដួងគឺ

១. ឧបេក្ខាសហគតំ វិចិកិច្ឆាសម្បយុត្តំ អសង្ខារិកំ	មោហមូលចិត្តំ
២. ឧបេក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចសម្បយុត្តំ អសង្ខារិកំ	

អហេតុកចិត្ត ១៨ដួងចែកចេញ ៣ក្រុម គឺ

១.អកុសលវិបាកចិត្ត ៧ដួង

២.អហេតុកកុសលវិបាកចិត្ត ៨ដួង

៣.អហេតុកកិរិយាចិត្ត ៣ដួង

អកុសលវិបាកចិត្ត ៧ដួងគឺ

១.ឧបេក្ខាសហគតំ ចក្ខុវិញ្ញាណអកុសលវិបាកចិត្តំ ។

២.ឧបេក្ខាសហគតំ សោតវិញ្ញាណអកុសលវិបាកចិត្ត ។

៣.ឧបេក្ខាសហគតំ ឃានវិញ្ញាណអកុសលវិបាកចិត្តំ ។

៤. ឧបេក្ខាសហគតំ ជិវ្ហាវិញ្ញាណអកុសលវិបាកចិត្តំ ។

៥.ទុក្ខសហគតំ កាយវិញ្ញាណអកុសលវិបាកចិត្តំ ។

៦.ឧបេក្ខាសហគតំ មនោធាតុអកុសលវិបាកចិត្តំ ។

៧.ឧបេក្ខាសហគតំ មនោវិញ្ញាណធាតុអកុសលវិបាកចិត្តំ ។

អហេតុកកុសលវិបាកចិត្ត ៨ដួង គឺ

១.ឧបេក្ខាសហគតំ ចក្ខុវិញ្ញាណកុសលវិបាកចិត្តំ ។
២.ឧបេក្ខាសហគតំ សោតវិញ្ញាណកុសលវិបាកចិត្តំ ។
៣.ឧបេក្ខាសហគតំ ឃានវិញ្ញាណកុសលវិបាកចិត្តំ ។
៤.ឧបេក្ខាសហគតំ ជិវ្ហាវិញ្ញាណកុសលវិបាកចិត្តំ ។
៥.សុខសហគតំ កាយវិញ្ញាណកុសលវិបាកចិត្តំ ។
៦.ឧបេក្ខាសហគតំ មនោធាតុកុសលវិបាកចិត្តំ ។
៧.សោមនស្សសហគតំ មនោវិញ្ញាណធាតុអហេតុកកុសលវិបាកចិត្តំ ។
៨.ឧបេក្ខាសហគតំ មនោវិញ្ញាណធាតុអហេតុកកុសលវិបាកចិត្តំ ។

អហេតុកកិរិយាចិត្ត ៣ដួង គឺ

១.ឧបេក្ខាសហគតំ មនោធាតុកិរិយាចិត្តំ ។
២.ឧបេក្ខាសហគតំ មនោវិញ្ញាណធាតុអហេតុកកិរិយាចិត្តំ ។
៣.សោមនស្សសហគតំ មនោវិញ្ញាណធាតុអហេតុកកិរិយាចិត្តំ ។

៣.កាមាវចរសោភណចិត្ត ២៤ដួង ចែកចេញជា ៣ក្រុម គឺ

១.មហាកុសលចិត្ត ៨ដួង
២.មហាវិបាកចិត្ត ៨ដួង
៣.មហាកិរិយាចិត្ត ៨ដួង

មហាកុសលចិត្ត ៨ដួង គឺ

១.សោមនស្សសហគតំ ញាណសម្បយុត្តំ អសង្ខារិកំ
២.សោមនស្សសហគតំ ញាណសម្បយុត្តំ សសង្ខារិកំ
៣.សោមនស្សសហគតំ ញាណវិប្បយុត្តំ អសង្ខារិកំ
៤.សោមនស្សសហគតំ ញាណវិប្បយុត្តំ សសង្ខារិកំ
៥.ឧបេក្ខាសហគតំ ញាណសម្បយុត្តំ អសង្ខារិកំ

} មហាកុសលចិត្តំ

៦.ឧបេក្ខាសហគតំ ញាណសម្បយុត្តំ សសង្ខារិកំ
៧.ឧបេក្ខាសហគតំ ញាណវិប្បយុត្តំ អសង្ខារិកំ
៨.ឧបេក្ខាសហគតំ ញាណវិប្បយុត្តំ សសង្ខារិកំ

} មហាកុសលចិត្តំ

មហាវិបាកចិត្ត ៨ដួង គឺ

១.សោមនស្សសហគតំ ញាណសម្បយុត្តំ អសង្ខារិកំ
២.សោមនស្សសហគតំ ញាណសម្បយុត្តំ សសង្ខារិកំ
៣.សោមនស្សសហគតំ ញាណវិប្បយុត្តំ អសង្ខារិកំ
៤.សោមនស្សសហគតំ ញាណវិប្បយុត្តំ សសង្ខារិកំ
៥.ឧបេក្ខាសហគតំ ញាណសម្បយុត្តំ អសង្ខារិកំ
៦.ឧបេក្ខាសហគតំ ញាណសម្បយុត្តំ សសង្ខារិកំ
៧.ឧបេក្ខាសហគតំ ញាណវិប្បយុត្តំ អសង្ខារិកំ
៨ឧបេក្ខាសហគតំ ញាណវិប្បយុត្តំ សសង្ខារិកំ

} មហាវិបាកចិត្តំ

មហាកិរិយាចិត្ត ៨ដួង គឺ

១.សោមនស្សសហគតំ ញាណសម្បយុត្តំ អសង្ខារិកំ
២.សោមនស្សសហគតំ ញាណសម្បយុត្តំ សសង្ខារិកំ
៣.សោមនស្សសហគតំ ញាណវិប្បយុត្តំ អសង្ខារិកំ
៤.សោមនស្សសហគតំ ញាណវិប្បយុត្តំ សសង្ខារិកំ
៥.ឧបេក្ខាសហគតំ ញាណសម្បយុត្តំ អសង្ខារិកំ
៦.ឧបេក្ខាសហគតំ ញាណសម្បយុត្តំ សសង្ខារិកំ
៧.ឧបេក្ខាសហគតំ ញាណវិប្បយុត្តំ អសង្ខារិកំ
៨.ឧបេក្ខាសហគតំ ញាណវិប្បយុត្តំ សសង្ខារិកំ

} មហាកិរិយាចិត្តំ

រូបាវចរភូមិ មាន១៥ ដួងចែកចេញជា ៣ក្រុម គឺ

១.រូបាវចរកុសលចិត្ត ៥ដួង ២.រូបាវចរវិបាកចិត្តដួង ៣.រូបាវចរកិរិយាចិត្ត ៥ដួង

រូបាវចរកុសលចិត្ត ៥ដួង គឺ

១.វិតក្កវិចារបីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ បឋមជ្ឈានកុសលចិត្តំ

២.វិចារបីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ ទុតិយជ្ឈានកុសលចិត្តំ

៣.បីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ តតិយជ្ឈានកុសលចិត្តំ

៤.សុខេកគ្គតាសហិតំ ចតុត្ថជ្ឈានកុសលចិត្តំ

៥.ឧបេក្ខេកគ្គតាសហិតំ បញ្ចមជ្ឈានកុសលចិត្តំ

រូបាវចរវិបាកចិត្ត ៥ដួង គឺ

១.វិតក្កវិចារបីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ បឋមជ្ឈានវិបាកចិត្តំ

២.វិចារបីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ ទុតិយជ្ឈានវិបាកចិត្តំ

៣.បីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ តតិយជ្ឈានវិបាកចិត្តំ

៤.សុខេកគ្គតាសហិតំ ចតុត្ថជ្ឈានវិបាកចិត្តំ

៥.ឧបេក្ខេកគ្គតាសហិតំ បញ្ចមជ្ឈានវិបាកចិត្តំ

រូបាវចរកិរិយាចិត្ត ៥ដួង គឺ

១.វិតក្កវិចារបីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ បឋមជ្ឈានកិរិយាចិត្តំ

២.វិចារបីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ ទុតិយជ្ឈានកិរិយាចិត្តំ

៣.បីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ តតិយជ្ឈានកិរិយាចិត្តំ

៤.សុខេកគ្គតាសហិតំ ចតុត្ថជ្ឈានកិរិយាចិត្តំ

៥.ឧបេក្ខេកគ្គតាសហិតំ បញ្ចមជ្ឈានកិរិយាចិត្តំ

អរូបាវចរភូមិ មាន១២ ដួង ចែកចេញជា ៣ក្រុម គឺ

១.អរូបាវចរកុសលចិត្ត ៤ដួង
២.អរូបាវចរវិបាកចិត្ត ៤ដួង
៣.អរូបាវចរកិរិយាចិត្ត ៤ដួង

អរូបាវចរកុសលចិត្ត ៤ដួង គឺ

១.អាកាសានញ្ចាយតនំ កុសលចិត្តំ
២.វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ កុសលចិត្តំ
៣.អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ កុសលចិត្តំ
៤.នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ កុសលចិត្តំ

អរូបាវចរវិបាកចិត្ត ៤ដួង គឺ

១.អាកាសានញ្ចាយតនំ វិបាកចិត្តំ
២.វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ វិបាកចិត្តំ
៣.អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ វិបាកចិត្តំ
៤.នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ វិបាកចិត្តំ

អរូបាវចរកិរិយាចិត្ត ៤ដួង គឺ

១.អាកាសានញ្ចាយតនំ កិរិយាចិត្តំ
២.វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ កិរិយាចិត្តំ
៣.អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ កិរិយាចិត្តំ
៤.នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ កិរិយាចិត្តំ

លោកុត្តរភូមិមាន ៨ឬ៤០ដួង ចែកចេញជា ២ក្រុម គឺ

១.លោកុត្តរកុសលចិត្ត ៤ដួង ឬ២០ ដួង
២.លោកុត្តរវិបាកចិត្ត ៤ដួង ឬ២០ ដួង

លោកុត្តរកុសលចិត្ត ៤ដួង គឺ

១.សោតាបត្តិមគ្គចិត្តំ ២.សកទាគាមិមគ្គចិត្តំ
៣.អនាគាមិមគ្គចិត្តំ ៤.អរហត្តមគ្គចិត្តំ

លោកុត្តរវិបាកចិត្ត ៤ដួង គឺ

១.សោតាបត្តិផលចិត្តំ ២.សកទាគាមិផលចិត្តំ
៣.អនាគាមិផលចិត្តំ ៤.អរហត្តផលចិត្តំ

លោកុត្តរចិត្តទាំង ៨ដួងនេះ បើរាប់ដោយអំណាចអង្គឈាន មាន ៤០ដួង គឺ
លោកុត្តរមគ្គជ្ឈានចិត្ត ២០ដួង និងលោកុត្តរផលជ្ឈានចិត្ត ២០ដួង ។

លោកុត្តរមគ្គជ្ឈានចិត្ត មាន២០ដួង ចែកចេញជា ៤ក្រុម គឺ

១.សោតាបត្តិមគ្គជ្ឈានចិត្ត ៥ដួង
២.សកទាគាមិមគ្គជ្ឈានចិត្ត ៥ដួង
៣.អនាគាមិមគ្គជ្ឈានចិត្ត ៥ដួង
៤.អរហត្តមគ្គជ្ឈានចិត្ត ៥ដួង

សោតាបត្តិមគ្គជ្ឈានចិត្ត ៥ដួង គឺ

១.វិតក្កវិចារបីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ បឋមជ្ឈានសោតាបត្តិមគ្គចិត្តំ
២.វិចារបីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ ទុតិយជ្ឈានសោតាបត្តិមគ្គចិត្តំ
៣.បីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ តតិយជ្ឈានសោតាបត្តិមគ្គចិត្តំ
៤.សុខេកគ្គតាសហិតំ ចតុត្ថជ្ឈានសោតាបត្តិមគ្គចិត្តំ
៥.ឧបេក្ខេកគ្គតាសហិតំ បញ្ចមជ្ឈានសោតាបត្តិមគ្គចិត្តំ

សកទាគាមិមគ្គជ្ឈានចិត្ត ៥ដួង គឺ

១.វិតក្កវិចារបីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ បឋមជ្ឈានសកទាគាមិមគ្គចិត្តំ
២.វិចារបីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ ទុតិយជ្ឈានសកទាគាមិមគ្គចិត្តំ
៣.បីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ តតិយជ្ឈានសកទាគាមិមគ្គចិត្តំ

៤.សុខេកគ្គតាសហិតំ ចតុត្ថជ្ឈានសកទាគាមិមគ្គចិត្តំ
៥.ឧបេក្ខេកគ្គតាសហិតំ បញ្ចមជ្ឈានសកទាគាមិមគ្គចិត្តំ

អនាគាមិមគ្គជ្ឈានចិត្ត ៥ដួង គឺ

១.វិតក្កវិចារបីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ បឋមជ្ឈានអនាគាមិមគ្គចិត្តំ
២.វិចារបីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ ទុតិយជ្ឈានអនាគាមិមគ្គចិត្តំ
៣.បីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ តតិយជ្ឈានអនាគាមិមគ្គចិត្តំ
៤.សុខេកគ្គតាសហិតំ ចតុត្ថជ្ឈានអនាគាមិមគ្គចិត្តំ
៥.ឧបេក្ខេកគ្គតាសហិតំ បញ្ចមជ្ឈានអនាគាមិមគ្គចិត្តំ ។

អរហត្តមគ្គជ្ឈានចិត្ត ៥ដួង គឺ

១.វិតក្កវិចារបីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ បឋមជ្ឈានអរហត្តមគ្គចិត្តំ
២.វិចារបីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ ទុតិយជ្ឈានអរហមគ្គចិត្តំ
៣.បីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ តតិយជ្ឈានអរហមគ្គចិត្តំ
៤.សុខេកគ្គតាសហិតំ ចតុត្ថជ្ឈានអរហត្តមគ្គចិត្តំ
៥.ឧបេក្ខេកគ្គតាសហិតំ បញ្ចមជ្ឈានអរហត្តមគ្គចិត្តំ ។

លោកុត្តរផលជ្ឈាន មាន២០ដួង ចែកចេញជា ៤ក្រុម គឺ

១.សោតាបត្តិផលជ្ឈានចិត្ត ៥ដួង
២.សកទាគាមិផលជ្ឈានចិត្ត ៥ដួង
៣.អនាគាមិផលជ្ឈានចិត្ត ៥ដួង
៤.អរហត្តផលជ្ឈានចិត្ត ៥ដួង

សោតាបត្តិផលជ្ឈានចិត្ត ៥ដួង គឺ

១.វិតក្កវិចារបីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ បឋមជ្ឈានសោតាបត្តិផលចិត្តំ
២.វិចារបីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ ទុតិយជ្ឈានសោតាបត្តិផលចិត្តំ
៣.បីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ តតិយជ្ឈានសោតាបត្តិផលចិត្តំ

៤.សុខេកគ្គតាសហិតំ ចតុត្ថជ្ឈានសោតាបត្តិផលចិត្តំ
៥.ឧបេក្ខេកគ្គតាសហិតំ បញ្ចមជ្ឈានសោតាបត្តិមគ្គចិត្តំ

សកទាគាមិផលជ្ឈានចិត្ត ៥ដួង គឺ

១.វិតក្កវិចារបីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ បឋមជ្ឈានសកទាគាមិផលចិត្តំ
២.វិចារបីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ ទុតិយជ្ឈានសកទាគាមិផលចិត្តំ
៣.បីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ តតិយជ្ឈានសកទាគាមិផលចិត្តំ
៤.សុខេកគ្គតាសហិតំ ចតុត្ថជ្ឈានសកទាគាមិផលចិត្តំ
៥.ឧបេក្ខេកគ្គតាសហិតំ បញ្ចមជ្ឈានសកទាគាមិផលចិត្តំ

អនាគាមិផលជ្ឈានចិត្ត ៥ដួង គឺ

១.វិតក្កវិចារបីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ បឋមជ្ឈានអនាគាមិផលចិត្តំ
២.វិចារបីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ ទុតិយជ្ឈានអនាគាមិផលចិត្តំ
៣.បីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ តតិយជ្ឈានអនាគាមិផលចិត្តំ
៤.សុខេកគ្គតាសហិតំ ចតុត្ថជ្ឈានអនាគាមិផលចិត្តំ
៥.ឧបេក្ខេកគ្គតាសហិតំ បញ្ចមជ្ឈានអនាគាមិផលចិត្តំ

អរហត្តផលជ្ឈានចិត្ត ៥ដួង គឺ

១.វិតក្កវិចារបីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ បឋមជ្ឈានអរហត្តផលចិត្តំ
២.វិចារបីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ ទុតិយជ្ឈានអរហត្តផលចិត្តំ
៣.បីតិសុខេកគ្គតាសហិតំ តតិយជ្ឈានអរហត្តផលចិត្តំ
៤.សុខេកគ្គតាសហិតំ ចតុត្ថជ្ឈានអរហត្តផលចិត្តំ
៥.ឧបេក្ខេកគ្គតាសហិតំ បញ្ចមជ្ឈានអរហត្តផលចិត្តំ ។

ចេតសិកបរមត្ថ

❖ ចេតសិកបរមត្ថ មាន ៥២ដួង ចែកចេញជា ៣ក្រុម គឺ

១.អញ្ញសមានាចេតសិក ១៣ដួង

២.អកុសលចេតសិក ១៤ដួង

៣.សោភណចេតសិក ២៥ដួង

អញ្ញសមានាចេតសិក ១៣ដួង ចែកចេញជា ២ក្រុម គឺ

១.សព្វចិត្តសាធារណចេតសិក ៧ដួង គឺ ផស្សោ វេទនា សញ្ញា ចេតនា ឯកគ្គតា ជីវិតិន្ទ្រិយំ មនសិការោ ។

២. បកិណ្ណកចេតសិក ៦ដួង គឺ វិតក្កោ វិចារោ អធិមោក្ខោ វិរិយំ បីតិ ឆន្ទោ ។

អកុសលចេតសិក ១៤ដួង ចែកចេញជា ៥ពួក គឺ

១.មោចតុក្កៈ ៤ ដួងគឺ មោហោ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ ឧទ្ធច្ចំ

២. លោតិកៈ ៣ ដួងគឺ លោភោ ទិដ្ឋិ មានោ

៣.ទោចតុក្កៈ ៤ ដួងគឺ ទោសោ ឥស្សា មិច្ឆរិយំ កុក្កុច្ចំ

៤. ថីទុកៈ ២ ដួងគឺ ថីនំ មិទ្ធំ

៥. ឯកវិចិកិច្ឆា ១ ដួង គឺ វិចិកិច្ឆា ។

សោភណចេតសិក ២៥ដួង ចែកចេញជា ៤ក្រុម គឺ

១. សោភណសាធារណចេតសិក ១៩ ដួង

២. វិរតិចេតសិក ៣ដួង

៣. អប្បមញ្ញាចេតសិក ២ដួង

៤. បញ្ញិន្ទ្រិយចេតសិក ១ដួង

១.សោភណសាធារណចេតសិក ១៩ដួង គឺ
សទ្ធា សតិ ហិរិ ឱត្តប្បំ អលោភោ អទោសោ តត្រមជ្ឈត្តតា កាយបស្សទ្ធិ ចិត្តបស្សទ្ធិ កាយលហុតា ចិត្តលហុតា កាយមុទុតា ចិត្តមុទុតា កាយកម្មញ្ញតា ចិត្តកម្មញ្ញតា កាយបាគុញ្ញតា ចិត្តបាគុញ្ញតា កាយុជុកតា ចិត្តុជុកតា ។

២.វិរតិចេតសិក ៣ដួង គឺ សម្មាវាចា សម្មាកម្មន្តោ សម្មាអាជីវោ ។

៣. អប្បមញ្ញាចេតសិក ២ដួង គឺ ករុណា មុទិតា ។

៤. បញ្ញិន្ទ្រិយចេតសិក ១ដួង គឺ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ។

រូបបរមត្ថ

❖ **រូបបរមត្ថ មាន ២៨ គឺ**

មហាភូតរូប ៤ និងឧបាទាយរូប២៤

ចែកជាពួកមាន ១១ពួក គឺ

១. មហាភូតរូប ៤គឺ បឋវី១ អាបោ១ តេជោ១ វាយោ១

២. បសាទរូប ៥គឺ ចក្ខុបសាទ១ សោតបសាទ១ ឃានបសាទ១ ជិវ្ហាបសាទ១ កាយបសាទ១

៣. វិសយរូប ៤គឺ វណ្ណរូប១ សទ្ទរូប១ គន្ធ១ រសរូប១

៤. ភាវរូប ២ គឺ ឥត្ថីភាវរូប១ បុរិសភាវរូប១

៥. ហទយរូប ១ គឺ ហទយវត្ថុ

៦. ជីវិតរូប ១ គឺ ជីវិតរូប

៧. អាហាររូប ១ គឺ ឱជរូប

៨. បរិច្ឆេទរូប ១ គឺ អាកាសរូប

៩. វិញ្ញត្តិរូប ២ គឺ កាយវិញ្ញត្តិរូប១ វចីវិញ្ញត្តិរូប១

១០. វិការរូប ៣ គឺ រូបស្ស លហុតា១ រូបស្ស មុទុតា១ រូបស្ស កម្មញ្ញតា១

១១. លក្ខណរូប ៤ គឺ ឧបចយរូប១ សន្តតិរូប១ ជរតារូប១ អនិច្ចតារូប១ ។

រូប ២៨ចែកជាគូ បាន ១១គូគឺ

គូទី១. អជ្ឈត្តិករូប និង ពាហិររូប

- អជ្ឈត្តិករូប (រូបខាងក្នុង) បានដល់ បសាទរូប៥
- ពាហិររូប(រូបខាងក្រៅ) បានដល់រូប ២៣ដទៃទៀត ។

គូទី២. វត្ថុរូប និង អវត្ថុរូប

- វត្ថុរូប (រូបជាទីអាស្រ័យ ឲ្យចិត្ត និងចេតសិកកើតឡើង) បានដល់រូប ៦គឺ បសាទរូប ៥ និងហទយវត្ថុរូប ១
- អវត្ថុរូប (រូបមិនជាទីអាស្រ័យ ឲ្យចិត្ត និងចេតសិកកើតឡើង) បាន ដល់ រូប ២២ដទៃទៀត ។

គូទី៣. ទ្វាររូប និង អទ្វាររូប

- ទ្វាររូប (រូបដែលជាទ្វារ) បានដល់រូប ៧គឺ បសាទរូប៥ និងវិញ្ញត្តិរូប២
- អទ្វាររូប (រូបដែលមិនជាទ្វារ) បានដល់រូប ២១ដទៃទៀត ។

គូទី៤. ឥន្ទ្រិយរូប និង អនិន្ទ្រិយរូប

- ឥន្ទ្រិយរូប (រូបដែលជាធំ) បានដល់រូប៨គឺ បសាទរូប ៥ វិញ្ញត្តិ២ និង ជីវិតរូប ១
- អនិន្ទ្រិយរូប (រូបដែលមិនជាធំ) បានដល់រូប ២០ដទៃទៀត ។

គូទី៥.ឱឡារិករូប និង សុខុមរូប

- ឱឡារិករូប (រូបគ្រោតគ្រាត) បានដល់រូប ១២ គឺបសាទរូប៥ និង គោចររូប៧
- សុខុមរូប (រូបល្អិតសុខុម) បានដល់រូប ១៦ដទៃទៀត ។

គូទី៦. សន្តិកេរូប និង ទូរេរូប

- សន្តិកេរូប (រូបជិត) បានដល់រូប ១២ គឺបសាទរូប ៥ និងគោចររូប ៧
- ទូរេរូប (រូបឆ្ងាយ) បានដល់រូប ១៦ដទៃទៀត ។

គូទី៧. សប្បដិឃរូប និង អប្បដិឃរូប

- សប្បដិឃរូប (រូបគួរដល់ការប៉ះខ្ទប់) បានដល់រូប ១២គឺ បសាទរូប ៥ និងគោចររូប ៧

- អប្បដិឃរូប (រូបមិនគួរដល់ការប៉ះខ្ទប់) បានដល់រូប ១៦ដទៃទៀត ។

គូទី៨. ឧបាទិន្នរូប និង អនុបាទិន្នរូប

- ឧបាទិន្នរូប (រូបដែលកើតអំពីលោកិយកុសលាកុសលកម្ម) បានដល់រូប ១៨គឺ កម្មជរូប១៨
- អនុបាទិន្នរូប (រូបដែលមិនកើតពីកម្ម) បានដល់រូបដែលកើតពី ចិត្ត ឧតុ និងអាហារ ។

គូទី៩. សនិទស្សនរូប និង អនិទស្សនរូប

- សនិទស្សនរូប (រូបគួរដល់ការឃើញដោយភ្នែកបាន) បានដល់ រូប១ គឺវណ្ណរូប
- អនិទស្សនរូប (រូបមិនគួរដល់ការឃើញដោយភ្នែកបាន) បានដល់ រូប ២៧ដទៃទៀត ។

គូទី១០.គោចរគាហិករូប និង អគោចរគាហិករូប

- គោចរគាហិករូប (រូបដែលទទួលការប៉ះខ្ទប់នឹងបញ្ចារម្មណ៍បាន) បានដល់ រូប៥ គឺបសាទរូប៥
- អគោចរគាហិករូប (រូបដែលទទួលការប៉ះខ្ទប់នឹងបញ្ចារម្មណ៍មិនបាន) បានដល់ រូប២៣ដទៃទៀត ។

គូទី១១.អវិនិព្ភោគរូប និង វិនិព្ភោគរូប

- អវិនិព្ភោគរូប (រូបដែលមិនបែកគ្នា) បានដល់រូប៨ គឺ មហាភូតរូប៤ វណ្ណរូប១ គន្ធរូប១ រសរូប១ អាហាររូប១ ។
- វិនិព្ភោគរូប (រូបដែលបែកគ្នា) បានដល់ រូប ២០ដទៃទៀត ។

រូបចែកតាមសមុដ្ឋានទាំង ៤គឺ

១.កម្មជរូប ១៨ គឺ បសាទរូប៥ ភាវរូប២ ហទយរូប១ ជីវិតរូប១

មហាភូតរូប៤ គោចររូប៣(វៀរសទ្ទរូប) អាហាររូប១ បរិច្ឆេទរូប១ ។

២.ចិត្តជរូប១៥ គឺ វិញ្ញត្តិរូប២ អវិនិព្ភោគរូប៨ សទ្ទរូប១ បរិច្ឆេទរូប១ វិការរូប៣ ។

៣.ឧតុជរូប ១៣ គឺ អវិនិព្ភោគរូប៨ សទ្ទរូប១ បរិច្ឆេទរូប១ វិការរូប៣ ។

៤.អាហារជរូប១២ គឺ អវិនិព្ភោគរូប៨ បរិច្ឆេទរូប១ វិការរូប៣ ។

និព្វានបរមត្ថ

ព្រះនិព្វានមាន ១ គឺ **សន្តិលក្ខណំ ។**

ព្រះនិព្វានមាន ២ គឺ **សឧបាទិសេសនិព្វាន ១ , អនុបាទិសេសនិព្វាន ១**

ព្រះនិព្វានមាន ៣ គឺ **សុញ្ញតនិព្វាន ១ , អនិមិត្តនិព្វាន ១ , អប្បណិហិតនិព្វាន ១ ។**

ចប់គោលបរមត្ថទាំង៤ដោយសង្ខេប

រាយនាមអ្នកមានសទ្ធាចូលរួមធម្មទាន

- ឧ.សិ. ច័ន្ទ ហ៊ុច និង ឧ.សិ. យុន ទៀង....................១០០ក្បាល
- លោក ហេង គង់..៣៥ក្បាល
- អ្នកស្រី វ៉ា ស៊ីយ៉ា..៣៥ក្បាល
- លោក ហេង វ៉ាពុទ្ធិរាជ..១០ក្បាល
- កញ្ញា ហេង វ៉ាសុនីតា..១០ក្បាល
- ឧ.សិ. ជូ ផុនវិជ្ជា..១០ក្បាល

យោ គវំ ន វិជានាតិ ន សោ រក្ខតិ គោគណំ

ឯវំ សីលំ អជានន្តោ កឹ សោ រក្ខេយ្យ សំវរំ

បុគ្គលណាមិនស្គាល់គោ បុគ្គលនោះនឹងរក្សាហ្វូងគោដូចម្តេចបាន យ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុណាមិនស្គាល់សីល ភិក្ខុនោះនឹងរក្សាសេចក្តីសង្រួមក្នុងសីល ដូចម្តេចបាន យ៉ាងនោះដែរ ។

បមុដ្ឋម្ហិ ច សុត្តន្តេ អភិធម្មេ ច តាវទេ

វិនយេ អវិនដ្ឋម្ហិ បុន តិដ្ឋតិ សាសនំ

បើទុកជាព្រះសូត្រនិងព្រះអភិធម្មសាបសូន្យអស់ទៅហើយ តែបើព្រះវិន័យ មិនទាន់វិនាសនៅឡើយទេ ព្រះពុទ្ធសាសនា ឈ្មោះថា ឋិតនៅតទៅទៀតបាន ។

វិនយោ នាម ពុទ្ធសាសនស្ស អាយុ

ឈ្មោះថាព្រះវិន័យជាអាយុរបស់ព្រះពុទ្ធសាសនា

វិនយេ ឋិតេ សាសនំ ឋិតំ ហោតិ

កាលព្រះវិន័យតាំងនៅ ព្រះសាសនាក៏ឈ្មោះថា ស្ថិតស្ថេរនៅ

និទ្ទុក្ខា និព្ភយា និរោគា ហោន្តុ សព្វេបិ បាណិនោ